

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi B. F.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 listopada 2009 r., wydanego w sprawie z
powództwa B. F.

przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń "U." Spółce Akcyjnej
o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 21 sierpnia 2013 r.,

zażalenia powoda - skarżącego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 grudnia 2012 r.,

1) oddala zażalenie,

**2) przyznaje adw. A. W. od Skarbu Państwa (Sądu
Apelacyjnego) kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł
podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług należną od
tego rodzaju czynności tytułem kosztów pomocy prawnej
udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Skarżący B. F. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 28 grudnia 2012 r. odrzucające jego skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 6 listopada 2009 r. w sprawie z jego powództwa przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń U. S.A. o zapłatę.

Skargę wniesioną w dniu 27 października 2012 r. B. F. oparł na podstawie z art. 401 pkt 2 k.p.c. - wskazał na niepouczenie go przez sąd o możliwości ustanowienia pełnomocnika z urzędu pomimo jego nieporadności i zawichości sprawy oraz na podstawie z art. 403 § 2 k.p.c. - podniósł, że w toku postępowania odszkodowawczego nie dysponował opinią psychologiczną z dnia 17 października 2012 r., ani zaświadczeniem z 10 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny uznał, że skarga została wniesiona po upływie trzymiesięcznego terminu przewidzianego w przepisie art. 407 k.p.c. Jest to kolejna skarga o wznowienie tego samego postępowania. W poprzednich skargach - z 8 lutego 2010 r. i 2 czerwca 2011 r. skarżący także powoływał jako podstawę art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz art. 403 § 2 k.p.c. Nadto Sąd stwierdził, iż skarga nie opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, gdyż niepouczenie strony o potrzebie ustanowienia pełnomocnika z urzędu, a nawet oddalenie wniosku o ustanowienie takiego pełnomocnika nie uzasadnia stwierdzenia nieważności postępowania z uwagi na pozbawienie strony możliwości obrony jej praw, zaś środek dowodowy, który powstał po uprawomocnieniu się wyroku, nie stanowi podstawy wznowienia przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c.

W zażaleniu skarżący zarzucił naruszenie art. 410 § 2 k.p.c., art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz art. 403 § 2 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przekazanie skargi Sądowi Apelacyjnemu celem rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nie ma racji podnosząc, że Sąd Apelacyjny nienależycie sformułował skierowane do niego wezwanie o uprawdopodobnienie zachowania terminu do wniesienia skargi. Wezwanie było zrozumiałe, a z wymaganiami co do terminu złożenia skargi o wznowienie powód zapoznał się dostatecznie w toku postępowań spowodowanych jego wcześniejszymi skargami o wznowienie postępowania, w których ustanawiano dla niego fachową pomoc prawną. Ta przyczyna odrzucenia skargi zachodzi zresztą wyłącznie co do podstawy wznowienia z art. 401 pkt 2 k.p.c., dla której termin do wniesienia skargi biegnie od dowiedzenia się przez stronę o wyroku. Już choćby z faktu, że powód złożył skargę o wznowienie postępowania w tej samej sprawie w początku 2010 r. wynika, że wiedział wtedy o wydaniu wyroku. Tym samym upływ terminu, w którym możliwe było zgłoszenie skargi opartej na podstawie nieważnościowej nie budzi wątpliwości.

Z kolei wystąpienie podstawy z art. 403 § 2 k.p.c. w postaci wykrycia nowych środków dowodowych Sąd Apelacyjny słusznie zakwestionował, skoro dokumenty zgłoszone przez powoda dotyczą jego aktualnego stanu zdrowia, zaś fakty, których dotyczą - jeżeli opisują również stan zdrowia istniejący już w czasie orzekania w prawomocnie zakończonej sprawie - mogły być przez powoda wykazane wynikami stosownych badań w toku tamtego postępowania. Podstawa z art. 403 § 2 k.p.c. wymaga nie tylko tego, aby fakty bądź środki dowodowe istniały już w trakcie postępowania, którego dotyczy wniosek o wznowienie ale także, aby w owym czasie strona nie mogła z nich skorzystać. Brak możliwości skorzystania nie jest zaś równoznaczny z niezgłoszeniem tych faktów lub dowodów lecz wymaga wykazania obiektywnych przeszkód ich przedstawienia.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny prawidłowo ocenił, że skarżący nie dotrzymał terminu z art. 407 k.p.c. co do pierwszej ze zgłoszonych podstaw (wobec czego rozważanie czy podstawa ta wystąpiła jest zbędne), zaś druga wskazana podstawa w rzeczywistości nie odpowiadała ustawowemu wzorcowi.

Z tych przyczyn zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Wysokość przyznanych pełnomocnikowi powoda kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu znajduje uzasadnienie w postanowieniach § 2, § 6 pkt 7, § 13 ust. 2 pkt 2 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).